

Xemas de papel

Son pequenos tesouros feitos en papel. As xoias que realiza o artesán Diego Ante combinan a tradicional prata con outro material inusual, como é o papel. Aí radica a súa orixinalidade que xorde da súa paixón pola papiroflexia e pola cultura xaponesa, como se apreza nos resultados. Traballados polo miúdo, seguindo ao pé da letra as rigorosas técnicas do modelado do papel coas mans, Ante diseña e elabora miniaturas que reflicten á perfección o dominio da técnica e o esmero requiridos nestas xoias.

Como foi o teu achegamento ao deseño de xoiería?

A verdade é que foi bastante por casualidade, máis que nada porque non sabía que facer coas miniaturas de papel que facía e o paso seguinte foi tratar de facer un brinco con elas. O primeiro par de brincos foron unhas paxariñas de papel, aínda que o resultado non ten nada que ver co aspecto que ten ese modelo na actualidade.

E por que o papel? De onde vén o teu interese pola papiroflexia?

Desde pequeno xa me gustaba traballar co papel, en concreto facer maquetas en cartolina. Na facultade un amigo ensinome as primeiras figuras de papel. Descubríñ todo un mundo no que tan só cunha folla de papel e cun par de mans se podían facer marabillas. Diso hai uns oito ou dez anos. Quizais é debido a que case non se necesita material, tan só habilidade, é unha loita continua por mellorar na que o límite só está na túa cabeza e nas túas mans.

Cando das o paso a Joyas de papel?

Pois créase hai uns 7 ou 8 anos e comercialízoas desde hai 5. Non foi un paso consciente, máis ben foi a modiño, probar cun produto, dar un pequeno paso, probar con outro, aprender a montar, a miniaturizar máis pezas... quizais as xoias tal e como son agora datan de hai un par de anos, nos que encontrei o método que me deixou satisfeito e agora estou tentando innovar con pezas como colgantes ou tocados.

Que che achega o papel como material para que te intereses por el?

A inmediatez. Pódese facer en calquera sitio, con case calquera papel. Dá igual que sexa unha servilleta dun bar ou un papel xaponés traído expresamente para unha peza. Con que as mans che respondan podes comezar a traballar e facer algo en calquera sitio, aínda que non sexa unha xoia.

Antes de chegar á peza, como é o proceso creativo, como a ideas?

Depende da peza, hai algunhas, poucas por desgraza, que simplemente aparecen, imaxínalas, traballas un pouco... e *voilà*, xa temos a peza acabada. Pero normalmente buscas unha figura, probas, miniaturizas... e non consigues nada, pero aprendes para a próxima. Na actualidade estou traballando nunha serie de Geishas xaponesas e inspirome en antigos gravados para obter vestidos e peiteados. Noutras figuras depende un pouco, ando cun caderno case sempre onde anoto ideas que ás veces consigo converter en algo definitivo. Teño por exemplo unha idea dun brazaletes co que levo ano e medio ás voltas e non logro sacar nada en claro, principalmente pola imposición do papel que non permite que se poida dobrar.

En que te inspiras para escoller os diferentes motivos?

Na natureza, nos gravados xaponeses, en tinturas con degradados feitas á man que sempre varían... Na imaxinación. Poderíase dicir que depende do que a peza me pida.

“Inspírame a natureza, os gravados xaponeses, as tinturas con degradados feitas á man... A imaxinación”

“Internet foi un gran pulo para o meu traballo e para a posibilidade de mellorar os deseños polas moitas influencias que recibo”

Cales son as fases do proceso de elaboración?

O primeiro é preparar o papel, se ben algúns papeis son comprados outros moitos prepároos no taller. Despois vén a parte de papiroflexia propiamente dita, na que prego o papel ata obter a figura definitiva. E finalmente a fase de protección, na que emprego tres ou catro días, dando capas a pincel ata que a figura obtén a dureza e resistencia á auga e aos golpes que busco.

Papeis únicos

Unha das claves da orixinalidade dos teus produtos son os papeis tan especiais que empregas. Como os atopas?

Pois revisando tendas tanto en Galicia como en Madrid, ou comprando en Xapón e Corea. Por desgraza, non hai moito material que me valla xa que son papeis moi especiais, así que cando atopo algo que me gusta nunha tenda toca compralo, aínda que non o poida empregar nese momento.

Tamén empregas papeis adaptándoos a novos usos, como xornais ou envoltorios. É máis complexo?

Si, son papeis que teño que preparar primeiro, endurecéndoos (no caso dos xornais ou dos papeis de caramelos), ou ás veces mesmo facéndoo máis finos por medio de raspados. Ou quizais tinguíndoos coas cores que busco, xa que moitas veces teño o papel que necesito pero non é da cor que fai falta. Ou, por exemplo, nas novas pezas nas que traballo en tea, primeiro teño que tratala para endurecela e así poder

pregala. Son pezas que non van cosidas nin pegadas, tan só é tea dobrada.

Nas túas creacións aprécianse influencias xaponesas, unha cultura na que a papiroflexia ten máis importancia do que na nosa. É unha fonte importante no teu traballo?

Si, e cada vez máis, non só porque é un tema que me interesa senón tamén porque o pide o público. Hai que recoñecer que o xaponés está de moda. Pero como comentei antes, hai pezas que teñen unha clara influencia como as geishas, nas que trato de reproducir traxes tradicionais na medida do posible.

Á parte do papel, empregas ferramentas especializadas?

A verdade é que non, non me apaño para dobrar o papel con pinzas, así que o fago todo á man. Empleo pinzas para suxeitar pezas cando hai que tratelas e pouco máis.

Parece un material fráxil, en cambio é todo o contrario, non?

O papel parece máis fráxil do que é. A maioría das pezas están protexidas por varias capas, pero outras, como as bonecas, tan só levan papel. Tamén son pezas que non sofren moito por levarse na solapa, e ademais encántame o acabado que teñen polo que non considero que deba protexelas moito máis.

Que é o que ofrecen os teus produtos que os diferencia doutras xoias, cales son as súas principais garantías?

Ofrecen un toque distinto, quizais todo o mundo poida levar unha xoia de prata, pero pouca xente pode levar unha de papel, son distintas e exclusivas e iso a xente valóralo. As garantías? Un traballo ben feito, neste mundo non te podes permitir un produto defectuoso, cóstache moito facerte un nome para que o tires abaixo por produtos mal acabados.

Cales son os produtos que forman parte da túa colección?

Pois na actualidade teño brincos e aneis montados en prata, tamén broches e agullas para as solapas. Preparei algúns modelos de colgantes de diverso tipo e agora estou inmerso na creación de complementos para o pelo, aínda que non teño nada totalmente rematado, pero teño varios prototipos de pinzas, tocados e peinetas.

Experimentaches con outros materiais?

Si, encántame experimentar con diversos tipos de papel e agora estou comezando a facer broches e aneis con tea pero mantendo o espírito das pezas, en que só se pode dobrar. Quizais nos tocados comece a traballar con mesturas de materiais, facendo a peza principal con papel ou tea e engadíndolle algunhas pezas. E finalmente nalgunhas das pezas engado pequenos cristais de Swarovsky, aínda que non o fago moi frecuentemente.

Fixéronche encargos dalgún deseño en especial?

Si, recibín diversos encargos para vodas e festas de fin de ano, brincos a xogo cos vestidos, broches con formas máis elegantes... Neses encargos o primeiro é falar co cliente e despois tratar de conxugar a idea que el ten co que realmente se pode facer co papel, e con todo iso, obtense a peza.

Cales son as pezas coas que te sentes máis cómodo, as que prefires realizar? E as máis demandadas?

Quizais as máis demandadas sexan os kimonos e as paxariñas, uns pola influencia de Xapón e as outras porque son a figura máis recoñecible da papiroflexia e á xente fanlle grazas. A min encántame pregar outras que me requiren máis habilidade, coma o ratiño ou as rosas. Pero realmente, agás un o dous modelos que aínda non teño dominados, gústame dobrar calquera. Agora mesmo, debido á novidade das geishas, encántame dobralas. Ademais, ofrécenme moitas posibilidades de liberar a imaxinación e conseguir que cada peza sexa totalmente única.

Os teus obxectos presentan un deseño moi actual, bastante diferente doutras propostas que adoitan vincularse coa artesanía, quizais máis próximos á moda

urbana. Cres que son compatibles artesanía e moda urbana, ou están moi afastados?

Si e non. Temos cousas en artesanía que son difíciles de mesturar coa moda urbana como pode ser un cesto de vimbio, pero cun pouco de imaxinación calquera material tradicional pode ser compatible coa moda urbana, tan só é lograr encontrar o punto de equilibrio. Cada artesán fai o que mais lle gusta e hai moitos que están encontrando espazos dentro da moda para recuperar tradicións e artesanía.

Internet, o grande escaparate

Tes unha tenda online. Como te introduciches na rede?

Pois pola influencia dunha amiga que traballa con feltro. Coñecémonos nunha tenda coa que traballabamos e falando de proxectos meteume no mundo dos blogs de artesanía e deseño. E a verdade é que foi un gran pulo para o meu traballo e deume a posibilidade de mellorar os deseños pola gran cantidade de influencias que recibo.

Que supón entón internet para a promoción e comercialización do teu produto?

É un paso moi importante, grazas á rede chegas a un público ao que non chegas por medio de feiras ou tendas. Sobre todo dáche moitos contactos, coñeces xente que traballa cousas distintas, aprendes, ensinas... É todo un mundo de intercambio e evolución que lle recomendo a calquera artesán. E, por suposto, dáche unha publicidade que non ten prezo, podes recibir nun mes miles de visitas que aínda que non compren nese intre saben que existes e acordaranse cando busquen un regalo orixinal.

Realizas outros tipos de distribución: feiras, venda directa... Que tal resultan? Que tipo de feiras che interesan máis: profesionais ou de venda directa?

As feiras de venda directa funcionan moi ben. En outubro estiven no Nomada Market, unha feira de novo deseño en Madrid e a verdade é que a experiencia mereceu a pena en todos os sentidos. Son feiras nas que se traballa moi ben e nas que tes oportunidade de coñecer a outros deseñadores e de ver tendencias.

Que opinas das novas propostas que están xurdindo da man da artesanía galega contemporánea?

Galicia é un dos lugares de España onde máis se está a fomentar a artesanía, e cada vez aparecen novos e mellores valores. Temos moi presentes as tradicións e, pouco a pouco, estanse a recuperar fundíndoas coas novas tendencias para obter produtos únicos.

○ Joyas de papel
Rúa Tomás Mirabel, 80
Nigrán
Tel.: 600 685 370
diegoante@gmail.com
<http://joyasypapel.blogspot.com>
Carta de artesanía nº 3.813